

CHRONICA JOHANNIS DE OXENEDES, MONACHI
 SANCTI BENEDICTI DE HULMO,

AB ADVENTU SAXONUM AD ANNUM DOMINI M.CC.XCIII.

A PRINCIPIO Mundi usque ad Diluvium anni duo Period, and Ages
of the World. millia ducenti et xl^a duo. A Diluvio usque ad Abraham anni noningenti xl^a duo. Ab Abraham usque Moysen anni sexcenti et xl. A Moyse usque ad David, anni quingenti. Et a David usque ad Nabudonosor anni quingenti sexaginta novem. Ab Adam namque usque ad transmirationem Babylonis computantur quatuor millia septingenti septuaginta novem. Et a transmiratione Babylonis usque ad Christum, quingenti sexaginta tres. Colliguntur ergo ab Adam usque ad Passionem Domini nostri Jhesu Christi quinque millia ducenti viginti octo. A Passione Christi peracti sunt anni ¹ . . . .

Prima mundi ætas ab Adam usque ad Noe; secunda, a Noe usque ad Abraham; tertia, ab Abraham usque ad David; quarta, a David usque ad Danielelem; quinta, usque ad Johannem Baptistam; sexta, usque ad Diem Judicii.

Peractis itaque a nativitate Domini cccc^{is}xl^aix annis, A.D. 440.
Arrival of Horsa
and Hengist. de Germaniæ partibus populus in manu valida, scilicet Hors et Hengist, Britanniam quasi defensura, re autem vera quasi expugnatura et possessura, advenit. Quorum successores et tempora regnorum terminos et divisiones, difficile est, propter eorundem confusiones,

¹ *Sic MS.*

- A.D. 449.] elucidare Regulorum, tum propter eorum diversas ætates, metas, victorias, vicissitudinarias occupationes, alternatim attemptantes diversis temporibus, et successiones directas et indirectas.
- King Arthur. Prætermisissis igitur regibus multis magnificis, utpote Arturo bellipotente ac fortissimo, qui multa sibi regna subjugavit, et Romanorum imperatorem Lucium cum toto exercitu suo devicerat, et monstra quædam potenter contriverat; Offa strenuissimo ac Deo amicissimo, qui divinitus triumphante de Boemredo et quatuor nothis regulis, sibi fere totam Angliam, excepto uno angulo, armis edomans subjugavit, et pro tanti nobilis sanguinis effusione, ut se Domino nostro Jhesu Christo conciliaret, nobilem ecclesiam beato Albano, Anglorum prothomartyro, ut prædictum est, quem divino oraculo præmonitus de terra levavit, magnifice fundavit, gloriose ditavit, libertatibus et possessionibus non minimis ampliavit.
- Ingleis and Ina. Ingleis et Ine; quorum Ine, cum potentissimus regum Angliæ esset, relicto regno, peregrinus Romam profectus est, ibique feliciter peregrinans, tandem ad cœlestem mansionem feliciter conscendit; Ingleis tantæ fuit probitatis ut universam Angliam ex australi parte Humberæ, quæ pluribus regibus eatenus divisa subjacuerat, suo subjugavit imperio, et ita primus omnium Monarchas diceretur. Insuper sub silentio prætermisissis tam regibus sanctis quam regibus aliis, propter multiloquium inutile, quod auditoribus fastidium generare consuevit, ad tempora illustrissimi, facundissimi, et sapientissimi, qui alterum Salomonem representavit, descendamus. Hic rex pacificus, Anglorum decus, Regum gemma, virtutum exemplar Æluredus,¹ primus prothomonarcha fuit Angliæ, et primus a Leone papa sacræ unctionis regis dignitatis suscepit eminentiam. Unde in summitate stirpis regis duximus
- Alfred.

---

¹ Ælredus *MS.*

eum tanquam exordium nostræ genealogiæ primitus A.D. 449.
 ordinandum. Hujus regis genealogiam veteres ascen- His lineage.
 dendo texentes usque ad Adam, primum hominem, per-
 duxerunt. Erat enim rex Alfredus Athelwphi magni
 regis Occidentalium Saxonum filius: qui fuit Edberti;
 qui fuit Alemund; qui fuit Eafæ; qui fuit Eoppæ;
 qui fuit Ingleis; qui fuit frater Inæ; qui ambo fue-
 runt filii Kenred; qui fuit Ceowald; qui fuit Euche;
 qui fuit Ceaulin; qui fuit Keneric; qui fuit Creoddæ;
 qui fuit Cercio. Iste primus ex Anglis in regno Occi-
 dentalium regnavit; qui fuit filius Elesæ; qui fuit
 filius Gewysæ reginæ, de qua quidam Britonum generis
 sibi nobilitatem usurpant. Gewisa filia fuit Giwi;
 qui fuit Wingii; qui fuit Freawinæ; qui fuit Fredegar;
 qui fuit Brond; qui fuit Belday; qui fuit Woden; et
 sic descendendo per generationes usque ducatur ad
 regem Alwredum primum monarcham totius Angliæ.

Anno Dominicæ Incarnationis octingentesimo lxx^o A.D. 872.
 secundo, Aluuredus filius Æthelwfi primus regiam Anointed and
 crowned by Pope
 Leo ivth.
 unctionem et coronam a Papa Leone Quarto suscepit;
 qui regnum dum vixit laboriosissime et fortissime
 tenuit. Nam dum exercitus hostilis per eum, vel
 per satellites ejus, ab una parte regionis fugatus in
 alteram cedebat, rursus idem pulsus alia loca petebat,
 omnia rapinis et cædibus complens. Continuis vero
 ix. primis annis cum hostibus pugnans, modo incertis His flight and
 retirement.
 fœderibus illusus, modo illudentes vultus, ad hoc
 tandem inopiæ coactus ut Rex, fuga sibi consulens,
 exutus regno, cum paucissimis familiarium suorum in
 sylvis ac paludibus delitesceret, ac suam suorumque
 vitam piscium captura transigeret. Solebat vero
 postea, in tempora feliciora reductus, casus suos jo-
 cunda hilarique comitate familiaribus exponere: quali-
 terque per beati Cuthberti meritum eos invasit, sicut
 plerumque mortalibus, ut eos illa juvet meminisse
 quæ olim horruerint excepisse. Suscepit itaque ex
 Egelwitha, uxore sua, Egelwitham, et ÆEdwardum qui

A.D. 872.
 His children.

post se regnavit; Æthelfledam, quæ nupta fuit Æthelredo comiti Merciorum; Æthelwardum literatissimum; Ælfledam et Elwinam virgines. Licet, ut quidem aiunt, Leges inter arma sileant, ille inter fremitus armorum Leges tulit, quibus sui et divino cultui et disciplinæ militari assuescerent. Et quia occasione barbarorum et indigenæ in rapinas anhelaverant, adeo ut nulli tutus commeatus esset sine armorum præsidio, centurias, quas dicunt hundrez,¹ et decurias quas vocant theyngas, instituit; ut omnis Anglus legaliter duntaxat vivens haberet et centuriam et decimam. Quod si quis alicujus delicti insimularetur, statim ex centuria et decima exhiberet, qui eum vadarentur. Qui vero hujusmodi non reperiret, severitatem legum horreret. Si quis autem reus vel ante vadationem vel post transfugeret, omnes ex centuria vel decima multam regis incurrerent. Hoc commento pacem infudit provinciæ, ut etiam per publicos aggeres, ubi semitæ in quadrivium finduntur, armillas aureas juberent suspendi, quæ viancium aviditatem riderent; dum non esset qui eas abriperet. Eleemosinis intentus, privilegia ecclesiarum roboravit, et trans mare Romam, et ad Sanctum Thomam in Indiam munera misit. Leges christianissimas et scripsit et pervulgavit, in quibus fides ejus et devotio in Deum, sollicitudo in subditos, misericordia in pauperes, justitia cunctis legentibus patet. Parabolæ etiam ejus plurimum habentes ædificationis, venustatis, jocunditatis, et nobilitatis, in restaurandis ecclesiis quas impia manus everterat, in reparandis, ditandis, ornandis desudabat. Inter quæ duo Monasteria construxit, unum in loco ubi alium latuit, qui Ethelingeæ² dicitur, in domo ejusdam bubulci; alterum fœminis, in civitate quæ Cetebr'³ dicitur, amplis ditavit possessionibus. Sane de annuo censu qui ei pendebatur sic ordinavit,

Alfred's character and literary works.

Founds two monasteries.

¹ sc. hundredas.

² *Ethelingeæ*] Athelney.

³ *Cetebr'*] Shaftesbury.

ut tertia pars bellatorum deputaretur stipendiis, tertia pars in mercedem et victum operariis cederet, tertia vero pars regis muneribus, quæ tam divitibus quam pauperibus largiri consueverat, servaretur. A.D. 872.

Cum igitur regnasset annis xxix. et mensibus vj., de terreno regno ad cœleste regnum transcendit, v^o kalendas Novembris.

Anno Dominicæ Incarnationis nongentesimo primo, ^{Edward the elder.} Ædwardus filius ejus, cognomento Senior, regnum optinuit; scientia literarum patre inferior, sed re...tate¹ incomparabilior. Regni namque fines dilatavit, urbes novas condidit, dirutas renovavit, impiissimam Dacorum gentem, quam pater ejus non expulerat, rebellavit, sibi multis contrariam præliis vel penitus fugavit, vel misera servitute compressit, et totam Insulæ faciem in antiquæ pulchritudinis speciem reformavit. Nobile ^{Founds Nunna-minster.} monasterium Wyntonix fundavit. Genuit ex nobilissima ^{His offspring.} fœmina Egwyna filium progenitum Æthelstanum; ex regina Edgiua Edwynum, Ædmundum, Ædredum, et quatuor filias, quarum prima Edburga dicitur, in Dei sponsam eligitur et consecratur. Altera ab Othone Romanorum imperatore in matrimonium sumitur. Tertia[m] rex Francorum Carolus desponsavit. Quartam rex Norhamb'² in matrimonium sortitur. Cum denique regnasset feliciter annis xxiii^{or}, universæ carnis viam ingressus, in eodem monasterio quiescit quod et pater ejus et ipse redditibus ampliavit immensis.

Anno Dominicæ Incarnationis nongentesimo xxiii^o, A.D. 924. Æthelstanus filius Ædwardi electus rex in Merce,³ ^{Æthelstan.} et sacratus apud Kingestone, qui regno quidem parum vixit, sed belli gestis non parum splenduit: qui a fortissimis laccessiri, sed bello nunquam potuit vinci. Quinque reges in loco belli occubuerunt gladiis percussi, duces vij^{tem}; absque numero ceciderunt Scoti.

¹ re...tate] regalitate?

² Northamb'] Northumbriæ.

³ Mercia.

A.D. 924. Non fuit bellum hac in tellure majus paratum, nec cædes tanta præcessit istam postquam hic venerunt Angli et Saxones, pulsuri clari martis fabri,¹ Walenses vicerunt, reges fugaverunt, regna susceperunt. Athelstanus autem rex, cum regnasset sexdecim annis, mortuus est.

A.D. 940.
 Edmund Atheling. Anno Dominicæ Incarnationis nongentesimo xli^o Ædmundus, frater Æthelstani, successit in regnum, ætate circiter xvij. annorum: tenuitque regnum annis vj. et semis. Dacos omnes et Normannos penitus extirpavit, et ab urbibus infidelitate remota Dei gratia fidei fulgorem restituit. Purgato insuper ab alienigenis regno, et sibi in omni pace subjecto, monasteriorum et ecclesiarum maxime curam habuit. Consilioque sancti Dunstani et statuenda statuit, et corrigenda correxit. Cum igitur sub tanto patre Anglia magis quam rege pace magna gloriaque floreret, immatura ejus morte, quam, exactis in regno quinque annis et v^{que} mensibus, nefanda proditione incurrit, subito timore et dolore emarcuit.

A.D. 946.
 Ædred. Anno Dominicæ Incarnationis nongentesimo xli^ovj^o, Ædredus, tertius ex filiis Edwardi, regnum suscipiens, rexit annis ix. et dimidio, ejus magnanimitas a patre et fratribus non degenerans hanc summam dedit. Northanhimbros et Scotos ad sacramentum suæ fidelitatis adactos, et mox fidifragos, pene ex hominibus delevit. Hic rex eximius, cum super partes Angliæ solus rex diceretur et esset, fatis exigentibus, hominem exiit.

A.D. 955.
 Edwy. Anno Dominicæ Incarnationis nongentesimo l^ov^o, Edwinus, filius regis Ædmundi superioris, regno potitus, tenuit annis quatuor. Hic peculans et luxuriosus non laudabiliter infulam regni tenuit, cum in principio regni sui omnia prospera et lætabunda florerent exordia, mors immatura prærupit. Cum

¹ *Sic MS.*

enim defunctus ab immundis spiritibus traheretur ad supplicium, quidam dæmonum mortem ejus, quasi de infelicitate persecutoris sancti Dunstani, eidem sancto nunciavit. Qui mox resolutus in lachrimas tamdiu misericordem Jesum pro eo supplicans et plorans procubuit, donec a dæmonibus veniam, quam sanctus petiit, optineret. Defuncto igitur rege Ædwino, frater ejus, Ædgarus successit in regnum. A.D. 955.

Anno Dominicæ Incarnationis nongentesimo l^{ix}º, Ædgarus, honor ac deliciæ Anglorum, filius Ædmundi, frater Ædwyni, juvenulus annorum sexdecim, regnum adipiscens Anglorum, qui beatum Dunstanum abbatem, ab Edwino rege fratre suo, justiciæ causa exulatum, et trans mare in monasterio, quod Blandinum dicitur, exilii tempore manentem, ab exilio revocavit, ac defuncto episcopo Kinewaldo, Wygorniensis episcopatum ei dedit Abendone, archiepiscopo consecrato. Iste Ædgarus cunctis prædecessoribus suis felicior, nulli sanctitate inferior, omnibus morum suavitate præstantior. Tanta in verbis, in vultu, in moribus interioris indicia præferebat, ut cooperante gratia Dei, tota ei insula sine sanguine manus daret, et ad subdendum se ei Scotia, Cumbria, Wallia, libens accederet. In nativitate ejus, beatus Dunstanus angelos concinnes audivit, "Pax Anglorum ecclesiæ hujus pueri qui natus est tempore." Denique per Angliam quadraginta constitui fecit monasteria, et alia monachis, alia virginibus deputavit. Glastingeberiam, quod pater ejus inchoaverat, ipse perfecit. Abendone, Burc,¹ Tornay,² Ramesey, et in Wiltone monasterium virginum magno studio condidit. Wintoniæ ecclesiam in novo monasterio, quam pater ejus incepit, ipse perfecit et dedicari fecit. Exultabat rex beatissimus suis temporibus ordinem suum rerum omnium invenisse A.D. 959.

Edgar.

His personal qualities.

Monasteries of his foundation.

¹ *Burc*] Petroburg.| ² *Tornay*] Thorney.

- A.D. 959. naturam, cum homines Deo, terra homini, cœlum terræ, justitia fructum, aërum temperie debitum præstaret officium. Et ut novimus quanta eum Deus etiam in hac vita bonorum operum mercede donaverit, cum aliquando ad maximam ejus festivitatem reges, comites, multarumque provinciarum proceres convenissent, quadam die jussit naves parari, gratum habens ecclesiam beati Johannis Baptistæ orationis obtentu navigio petere. Cum itaque comitibus et satrapis naves plurimas delegasset, ipse cum octo regibus sibi subditis navem unam intravit. Ad octo autem remos regibus totidem collatis, ipse in puppe sedens gubernatoris fungebatur officio. Dici sane non potest cum quanta gloria, cum quibus divitiis celebrata est illa festivitas, cum viderentur etiam ipsa elementa ejus nutui deservire; sed nihil in terrenis æternum, nihil in caducis stabile, nihil in mortalibus immortale. Translato igitur ad cœlestia regna rege Ædgaro, in regno terreno filius ejus successit Ædwardus, qui injuste ab impiis interfectus, tum ob vitæ sanctitatem, tum ob necis acerbiter, Sancti et nomen et meritum, Deo donante, promeruit.
- Edward the Martyr. Anno Dominicæ Incarnationis nongentesimo septuagesimo v^o, Ædwardus, filius Ædgari Pacifici, de priore femina natus, patri successit in regnum. Hic tribus annis et dimidio potestate potitus est. Sanctus vero Dunstanus et cæteri episcopi consentanei illum regali culmine sublimarunt, contra voluntatem novercæ, quæ vix dum parvulum decem annorum Æthelfridum filium suum provehere conabatur. Ex tunc malicia hominum pululante, felicitas regni immutata est. Tunc visa est Cometes, qui vel pestem provincialium vel regni mutationem portendere pro vero asseveratur. Nec mora, secuta est arvi sterilitas, hominum fames, et mors jumentorum. At mulier novercali odio imperium dolum ruminans, ut necnon regnum filio suo Æthelredo deesset, insidias privigno suo struere non cessavit,
- Rowed by eight kings.
- Comet.

quas hoc modo consummavit. Ædwardus die quadam venatione lassus, per domum novercæ vertebatur, propter laborem siti anhelus; comites, quocunque casus tulerat, canes sequebantur. Audito quod noverca sua et puer parvulus frater suus illic habitarent, equo concito illuc conscendit solus, nihil propter innocentiam metuens, aliorumque animos ex suo ponderans. Tunc illa muliebri blanditia adventantem alliciens sibi fecit intendere, et post libata basia porrectum poculum avide haurientem, per satellitem sica transfodit. Quo vulnere saucius cum quantis poterat animæ reliquiis sonipedem movisset ad suos reverti, uno pede lapsus, altero per devia tractus, undante cruore indicia interitus sui se quærentibus dedit.

A.D. 975.

Anno Dominicæ Incarnationis dcccc^olxx^oviiij^o. In Estanglia apud villam quæ dicitur Kirtilling¹ maxima synodus celebratur. Dehinc apud Calne dum alia synodus celebraretur, tocius Angliæ majores natu, qui ibidem congregati fuerant, extracto sancto Dunstano de solarario corruerunt. Quorum quidam mortui sunt; quidam vero mortis periculum vix evaserunt.

In Synod of Kirtlington, and accident at Calne.

Anno dcccc^olxx^oviiij^o, rex Anglorum Ædwardus jussu novercæ suæ, ut prædictum est, Alfrichæ reginæ, occulte cultro perfossus, in loco qui Coruesgate dicitur, a servis suis injuste perimitur, et apud Warham non regio more sepelitur. Cujus frater Æthelredus filius Ædgari Pacifici, clito egregius, moribus elegans, pulcher vultu, et decorus aspectu, post Paschalem festivitatem die Dominica, a sanctis archiepiscopis Dunstano et Oswaldo et x. episcopis in Kingestone in regem est consecratus. Qui xxx^{ta}vij. annis in multis calamitatibus regnavit, pro fratris sui nece, quem mater injuste peremerat ejus. Igitur post hoc, nubes per totam Angliam media nocte, nunc sanguinea, nunc ignea, visa

Æthelred.

¹ Kirtilling] Kyrtingtune, *Chron. Sax.*

A.D. 978. est: dehinc in radios varios et colores diversos mutata, citra auroram disparuit.

Two monasteries founded by Elfrida.

Elfrida quondam regina, noverca sancti Ædwardi et interfecitrix, duo monasteria, id est Warwelle et Ambresbyri, causa penitentiae construxit.

Removal of Edward the Martyr's remains from Wareham.

Eodem anno dux Merciorum Ælferus cum multitudine populi Warham venit, sanctique Ædwardi Regis et Martyris corpus de tumulo levare præcepit, ubi multa miracula facta fuerant. Quod cum esset nudatum, sanum atque incolume ab omni clade et contagione inventum est. Lotum dein novisque vestimentis indutum, ad Scatesbyri¹ est delatum, et honorifice ibidem est tumulatum.

Edgar again panegyrised.

Edgari regis supradicti anno vj^o venerabiles Æthelwoldus Wyntoniensis et Oswaldus Wygorniensis episcopi canonicos et clericos inordinate viventes, et ordinem suum pigre et negligenter observantes, episcopali censura et auctoritate regia ab ecclesiis Wyntoniensi et Wygorniensi pluribusque aliis monasteriis ejecerunt; introducetes viros religiosos et honestos, qui novo quodam splendore universam insulam illustrarunt. O! vere tunc beata Anglorum ecclesia, quam innumerebilibus monachorum et virginum adornabat integritas, quam devotio plebium, moderatio militum, iudicum æquitas, terræ fecunditas lætificabat. Exultabat rex beatissimus suis temporibus ordinem suum rerum omnium invenisse naturam, cum homines Deo, terra homini, cælum terræ, justitia fructu, aërum temperie debitum præstaret officium. Ædeluoldus vero egregius præsul, edificator sepium fuit, avertens semitas in . . . . tatis et plantans radices caritatis. Ipse ubique seminator optimi consilii fuit. Cujus integritas rex Ed . . . .² novellas plantationes et arbusta teneritudinis Deo gratissima instituit. Cujus etiam consilio Ailwinus, consul ejusdem regis, abbatiam Ramesiæ in insula

Ailwin founds Ramsey Abbey.

¹ *Scatesbyri*] Shaftesbury.

| ² *Ed . . . .*] Edgarus.